

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๗ - ๙/๒๕๕๖

เรื่องพิจารณาที่ ๔๒/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๔๖/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๖๓/๒๕๕๕

วันที่ ๑๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง มีเหตุยุบพรรคพลังแผ่นดินไทย (พรรคอาสาสมัคร) พรรคการเมืองผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ เนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง และมาตรา ๘๒ หรือไม่

ประเด็นที่สอง ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๗ ได้หรือไม่ และหัวหน้าพรรคหรือกรรมการบริหารของพรรคการเมืองผู้ถูกร้องที่มีส่วนร่วม รู้เห็นหรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำดังกล่าว จะต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๘ หรือไม่

ความเห็น

ประเด็นที่หนึ่ง มีเหตุยุบพรรคพลังแผ่นดินไทย (พรรคอาสาสมัคร) พรรคการเมืองผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ เนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง และมาตรา ๘๒ หรือไม่

ปัญหาประการแรกมีว่า พรรคการเมืองผู้ถูกร้องได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๒ วรรคสอง หรือไม่

พิจารณาแล้ว พรรคพลังแผ่นดินไทย ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นพรรคอาสาสมัครภูมิ และได้เปลี่ยนชื่อกลับมาเป็นพรรคพลังแผ่นดินไทย ผู้ถูกร้อง เป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อเท็จจริงได้ความตามคำร้องเรื่องพิจารณาที่ ๔๖/๒๕๕๕ ว่า พรรคการเมืองผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และแจ้งให้ผู้ร้องทราบภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งผู้ร้องได้มีหนังสือ ที่ ลต (ทบพ.) ๐๔๐๑/ว ๑๐๒ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แจ้งให้พรรคการเมืองทุกพรรคที่อยู่ในเกณฑ์ต้องจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จัดทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา ซึ่งพรรคการเมืองผู้ถูกร้องได้รับหนังสือแจ้งทางไปรษณีย์แล้ว เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ครบกำหนดแล้วผู้ร้องยังไม่ได้รับรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง ผู้ร้องจึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง มีหนังสือ ที่ ลต (ทบพ.) ๐๔๐๑/ว ๕๗๔ วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แจ้งพรรคการเมืองผู้ถูกร้องอีกครั้งหนึ่ง พรรคการเมืองผู้ถูกร้องได้รับหนังสือแจ้งทางไปรษณีย์เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ครบกำหนดแล้วผู้ร้องก็ยังไม่ได้รับรายงานการดำเนินกิจการแต่อย่างใด

ข้อเท็จจริงได้ความดังกล่าวแล้ว เห็นว่าเป็นกรณีที่พรรคการเมืองผู้ถูกร้องไม่จัดทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ แจ้งให้ผู้ร้องทราบภายในกำหนด ซึ่งการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและแจ้งให้ผู้ร้องทราบภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด นั้น เป็นหน้าที่ที่พรรคการเมืองผู้ถูกร้องต้องดำเนินการตามกฎหมายการที่ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนนั้น เป็นเพียงการให้โอกาสแก่พรรคการเมืองผู้ถูกร้องซึ่งมีหน้าที่อยู่แล้ว ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีที่พรรคการเมืองผู้ถูกร้องไม่ดำเนินการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ แจ้งให้ผู้ร้องทราบภายในกำหนด จึงเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๒ วรรคสอง อันเป็นเหตุต้องยุบพรรคการเมืองผู้ถูกร้องตามมาตรา ๙๓

ปัญหาประการที่สองมีว่า พรรคการเมืองผู้ถูกร้องได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ หรือไม่

พิจารณาแล้ว ข้อเท็จจริงได้ความตามคำร้องเรื่องพิจารณาที่ ๖๓/๒๕๕๕ ว่า พรรคการเมืองผู้ถูกร้อง ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ บัญญัติให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้และส่วนที่ ๕ การใช้จ่ายของพรรคการเมือง และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป และให้นำความในมาตรา ๔๒ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม พรรคการเมืองผู้ถูกร้องจึงมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ซึ่งพรรคการเมืองผู้ถูกร้องได้จัดส่งรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๓ พร้อมเอกสารหลักฐานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔ แต่จากการตรวจสอบของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ปรากฏว่า พรรคการเมืองผู้ถูกร้องยังส่งเอกสารประกอบการรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนฯ ไม่ครบถ้วน ผู้ร้องจึงได้มีหนังสือ ที่ ลต (ทบพ.) ๐๔๐๒/๑๑๑๗๔ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้พรรคการเมืองผู้ถูกร้องส่งเอกสารเพิ่มเติมหรือคืนเงินภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ครบกำหนดแล้ว ผู้ร้องไม่ได้รับแจ้งจากพรรคการเมืองผู้ถูกร้องแต่อย่างใด ผู้ร้องจึงได้มีหนังสือ ที่ ลต (ทบพ.) ๐๔๐๒/๑๖๑๕๖ วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงพรรคการเมืองผู้ถูกร้องอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ชี้แจง ส่งเอกสารเพิ่มเติม หรือส่งเงินคืนภายในสัปดาห์วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ไม่สามารถส่งหนังสือให้พรรคการเมืองผู้ถูกร้องได้ โดยปรากฏหลักฐานทางไปรษณีย์ตอบรับส่งคืนผู้ฝากระบุว่า ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ของผู้ร้องได้โทรศัพท์ประสานกับพรรคการเมืองผู้ถูกร้องหลายครั้ง แต่ไม่สามารถติดต่อได้

นอกจากนี้ พรรคการเมืองผู้ถูกร้องยังได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ตามคำร้องเรื่องพิจารณาที่ ๔๒/๒๕๕๕ ด้วย พรรคการเมืองผู้ถูกร้องจึงมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือ ที่ ลต ๐๔๐๒/ว ๗๘ วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ และ ที่ ลต ๐๔๐๒/ว ๒๕๙ วันที่

๒ มีนาคม ๒๕๕๕ แจ้งพรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนฯ รวมทั้งพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง ให้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนฯ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งในการแจ้งครั้งแรกมีเพียงพรรคการเมืองผู้ถูกร้องพรรคเดียวที่ไม่ได้รับหนังสือปรากฏหลักฐานจากไปรษณีย์ว่า “ไม่มีผู้รับตามเจ้าหน้าที่” ส่วนการแจ้งครั้งที่สอง มี “แม่บ้าน” เป็นผู้รับหนังสือครบกำหนดแล้วพรรคการเมืองผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นแบบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนฯ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ของผู้ร้องได้ประสานกับพรรคการเมืองผู้ถูกร้องทางโทรศัพท์หลายครั้ง ซึ่งผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองผู้ถูกร้องรับว่าจะรีบนำส่งรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนฯ แต่พรรคการเมืองผู้ถูกร้องก็ไม่ได้ชี้แจงและจัดส่งแบบรายงานการใช้จ่ายเงินดังกล่าวแต่อย่างใด ต่อมาผู้ร้องได้มีหนังสือที่ ลต (ทบพ.) ๐๔๐๒/๕๓๖๔ วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕ แจ้งให้พรรคการเมืองผู้ถูกร้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนฯ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยส่งหนังสือทางไปรษณีย์ตอบรับและให้เจ้าหน้าที่ไปส่งหนังสือด้วยตนเองต่อเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองผู้ถูกร้องอีกทางหนึ่ง ครบกำหนดแล้วพรรคการเมืองผู้ถูกร้องก็ไม่ได้ดำเนินการแต่อย่างใด กลับเพิกเฉยโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อเท็จจริงได้ความดังกล่าวแล้ว เห็นว่าเป็นกรณีที่พรรคการเมืองผู้ถูกร้องได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่ไม่ได้จัดส่งเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนฯ เพิ่มเติมหรือไม่ได้ส่งคืนเงินตามที่ผู้ร้องได้แจ้งให้ดำเนินการ และไม่ได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินพร้อมหลักฐานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ ถือเป็นกรณีที่พรรคการเมืองผู้ถูกร้องไม่ได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ซึ่งการจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด นั้น เป็นหน้าที่ที่พรรคการเมืองผู้ถูกร้องต้องดำเนินการตามกฎหมาย การที่ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนนั้น

เป็นเพียงการให้โอกาสแก่พรรคการเมืองซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายอยู่แล้วปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีที่พรรคการเมืองผู้ถูกร้องไม่ดำเนินการจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด จึงเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ อันเป็นเหตุต้องยุบพรรคการเมืองผู้ถูกร้องตามมาตรา ๘๓

ประเด็นที่สอง ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๗ ได้หรือไม่ และหัวหน้าพรรคหรือกรรมการบริหารของพรรคการเมืองผู้ถูกร้องที่มีส่วนร่วม รู้เห็นหรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำดังกล่าว จะต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๘ หรือไม่

ปัญหาประการแรกมีว่า ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๗ ได้หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๗ บัญญัติว่า “ในกรณีที่พรรคการเมืองต้องยุบเพราะเหตุอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืนมาตรา ๘๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๘๒ หรือต้องยุบตามมาตรา ๘๔ ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคการเมืองที่ถูกยุบไป จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ ทั้งนี้ ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พรรคการเมืองนั้นต้องยุบไป” เป็นบทบัญญัติถึงผลของการที่พรรคการเมืองต้องถูกยุบไปเพราะ

กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๔๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๘๒ ดังนี้ เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมือง ผู้ถูกร้องด้วยเหตุที่การกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๔๒ วรรคสอง และมาตรา ๘๒ ศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมต้องมีคำสั่งตามมาตรา ๘๗ ห้ามผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง ในขณะที่กระทำความผิด ตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลง ข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรคอาสาสมัครภูมิ ฉบับลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ และประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคอาสาสมัครภูมิ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกภายในกำหนดห้าปี นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองผู้ถูกร้องด้วย

ปัญหาประการที่สองมีว่า หัวหน้าพรรคหรือกรรมการบริหารพรรคของพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง ที่มีส่วนร่วม รู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไข การกระทำดังกล่าว จะต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง ให้ยุบพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๘ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๘ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองใดเพราะเหตุอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืนมาตรา ๘๒ หรือเหตุตามมาตรา ๘๔ และปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าหัวหน้าพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดมีส่วนร่วม รู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้ว มิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำดังกล่าว ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมือง และกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่คำสั่งให้ยุบพรรคการเมือง” ซึ่งการจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๘๒ นั้น เป็นการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง จึงต้องกระทำโดยหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

การที่พรรคการเมืองผู้ถูกร้องไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา ๘๒ ประกอบมาตรา ๔๒ วรรคสอง จึงเป็นกรณีที่เชื่อได้ว่าหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคของพรรคการเมืองผู้ถูกร้องมีส่วนร่วม รู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการที่พรรคการเมืองผู้ถูกร้องไม่ดำเนินการจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนฯ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้วมิได้แก้ไขการกระทำดังกล่าว อันเป็นเหตุให้ศาลรัฐธรรมนูญย่อมต้องมีคำสั่งตามมาตรา ๙๘ เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคของพรรคการเมืองผู้ถูกร้องในขณะที่มีการกระทำดังกล่าว ตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรคอาสาสมัครฯ ฉบับลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ และประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคอาสาสมัครฯ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่คำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงมีความเห็นว่า ควรอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๔๒ วรรคสอง มาตรา ๘๒ มาตรา ๙๗ และมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มีคำสั่งยุบพรรคพลังแผ่นดินไทย (พรรคอาสาสมัครฯ) ผู้ถูกร้อง และห้ามผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคการเมืองผู้ถูกร้องในขณะที่ยังกระทำความผิดตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรคอาสาสมัครฯ ฉบับลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ และประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคอาสาสมัครฯ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีก ทั้งนี้ ภายในกำหนดห้าปี นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคของพรรคการเมืองผู้ถูกร้องตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมืองทั้งสองฉบับดังกล่าวข้างต้น มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง

นายสันต์ สร้อยพิสุทธิ์

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ